

Dopune i korekcije popisa ptica zabilježenih u Bosni i Hercegovini od 1888. do 2006. godine

Dražen Kotrošan¹

Kotrošan, D., 2008: Updates and corrections to the Bird Checklist of Bosnia and Herzegovina for the species registered from 1888 to 2006

Based on the additional literature and data obtained from ornithologists and bird-watchers, a supplement to the previously published bird checklist has been done, including the status of nesting species

Uvod

Nakon objavljivanja članka „Popis ptica zabilježenih u Bosni i Hercegovini od 1888. do 2006. godine“ (Kotrošan & Papes, 2007) obratile su nam se kolege koje su nam dostavile nedostajuće literaturne izvore čime se proširuje popis registrovanih vrsta. Također, poslali su nam i vlastite neobjavljene podatke koji ukazuju na aktuelno gniježđenje nekih vrsta u Bosni i Hercegovini tj. na drukčiji status u odnosu na onaj koji je dat u spomenutom radu. Ovom prilikom, uz dodatna objašnjenja, dopunjujemo popis registrovane ornitofaune u Bosni i Hercegovini za period 1888-2006 godina, te korigiramo gnijezdeći status pojedinih vrsta.

A. Nove vrste na popisu ornitofaune Bosne i Hercegovine

1. *Anser bracyrhyngchos*

Prema pisanju Delića (1999), prvi nalaz kratkokožljune guske zabilježen je 17.02. 1985. godine na lokalitetu Svilajski ritovi u dolini Save.

2. *Aix galericulata*

Prema Deliću (1998a), patka mandarinka je između 1962. i 1980. godine bilježena u dolini Neretve, kod Ostrožca u Hercegovini i na ušću Bosne. Nakon 1980. godine nema podataka o ovoj vrsti u Bosni i Hercegovini.

3. *Limosa lapponica*

Delić (1998b) piše da je riđa muljača posljednjih 30 godina češće viđana na prostoru Hutova blata, dok je od 1985. do 1990. godine u nekoliko navrata posmatrana na ribnjaku Sijekovac.

B. Ispravke i dopune statusu gnjezdarica

1. *Circus pygargus*

Prema istraživanjima Stumbergera i saradnika (2007) gnijezdi na Livanjskom polju. Zabunu je unio podatak Obratila i Matvejeva (1989) koji su u „Predlogu “Crvene liste” ugroženih ptica SR Bosne i Hercegovine”, koji je baziran na

¹ Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Zmaja od Bosne 3, 71 000 Sarajevo, kotrosan@bih.net.ba

obradi stanja gnjezdarica, datu vrstu označili kao Ex? (potencijalno uzumrla gnjezdarica). Iako je to ranije uočeno, u pripremi popisa došlo je do prepisivanja navedene oznake i time ponavljanja iste greške. Stoga je neophodno ispraviti i izbrisati ovu vrstu kao gnjezdaricu u Bosni i Hercegovini.

2. *Buteo rufinus*

Prema istraživanjima Stumbergera i saradnika (2007) gnijezdi na Livanjskom polju. Ova vrsta je i ranije zabilježena kao gnjezdarica (Matvejev & Vasić, 1973, Puzović, 2000) i greškom je u popisu označena kao potencijalno izumrla gnjezdarica.

3. *Aquila pomarina*

Prema istraživanjima Stumbergera i saradnika (2007) gnijezdi na Livanjskom polju. Ranije je zabilježena kao gnjezdarica (Matvejev & Vasić, 1973) i greškom je u popisu označena kao izumrla gnjezdarica. Prema usmenom kazivanju Stumbergera ova vrsta vjerovatno gnijezdi uz Savu ali je potrebno potvrditi njeno gniježđenje.

4. *Aquila clanga*

Prema Puzoviću (2000), ova vrsta nije nikada gnijezdila na prostoru bivše Jugoslavije. Istina Matvejev i Vasić (1973) je navode za neke dijelove, ali ne i za Bosnu i Hercegovinu. Reiser (1939) navodi nekoliko podataka o registraciji ove vrste u Bosni i Hercegovini, ali nijedan se ne odnosi na gniježđenje. Zabunu je unio podatak Obratila i Matvejeva (1989) koji su u „Predlogu „Crvene liste“ ugroženih ptica SR Bosne i Hercegovine“, koji je baziran na obradi stanja gnjezdarica, datu vrstu označili kao Ex (uzumrla gnjezdarica). Iako je to ranije uočeno, u pripremi popisa došlo je do prepisivanja navedene oznake i time ponavljanja iste greške. Stoga je neophodno ispraviti i izbrisati ovu vrstu kao gnjezdaricu u Bosni i Hercegovini.

5. *Aquila fasciata*

Gniježđenje ove vrste je, po prvi put na području bivše Jugoslavije, zabilježeno 1983. godine na području Stoca (Marinković & Orlandić, 1989). U novije vrijeme nije bilo preciznijih istraživanja na datom području pa se ne može reći da li navedena vrsta ima status gnjezdarice ili izumrle gnjezdarice s obzirom na to da je Marinković 1993. procjenjivao da gnijezde svega dva para u Hercegovini (Puzović, 2000).

6. *Larus ridibundus*

U manjem broju nego ranije, gnijezdi na Bardači (Gašić & Dujaković, 2008). U 2006. godini zabilježeno je gniježđenje 465 parova na ribnjacima Saničani (Stumberger & Vengust, in litt.).

7. *Sterna hirundo*

Još uvijek postoji dilema da li ova vrsta danas gnijezdi. Na osnovu registracija u junu 2006. godine za pretpostaviti je da gnijezdi na Bardači (D. Dender, pers. comm), dok se s druge strane (Gašić & Dujaković, 2008) iznosi sumnja s obzirom na košenje flotantne vegetacije u vrijeme gniježđenja. U 2006. godini je

zabilježeno gniježđenje na ribnjacima Saničani gdje je na plutajućoj hrpi *Typha* sp. nađeno gnijezdo sa jajima (Stumberger & Vengust, in litt.).

8. *Chlidonias hybrida*

U manjem broju nego ranije, gnijezdi na Bardači (Gashić & Dujaković, 2008). U 2006. godini zabilježeno je gniježđenje 152 para (nađena su gnijezda sa jajima) na ribnjacima Saničani. (Stumberger & Vengust, in litt.). Također, u 2007. godini zabilježen je pokušaj gniježđenja na Hutovom blatu (vidi rad Stumbergera i saradnika „Rezultati brojanja ptica močvarica u Hutovom blatu i okolnim močvarnim staništima 2007. – 2009.“ objavljen u ovom broju Biltena).

9. *Apus pallidus*

Na osnovu dvogodišnjeg posmatranja (2006, 2007) može se opravdano pretpostaviti da ova vrsta sigurno gnijezdi u Sarajevu (D. Dender, pers. comm), te bi nakon potvrde gniježđenja mogla biti označena kao nova gnjezdarica u Bosni i Hercegovini.

10. *Calandrella brachydactyla*

Ranije zabilježena kao gnjezdarica (Matvejev & Vasić, 1973) i greškom u popisu nije označena kao gnjezdarica. Ova vrsta je i danas redovna gnjezdarica.

11. *Turdus iliacus*

Nikada nije gnijezdila u Bosni i Hercegovini (Matvejev & Vasić, 1973) i greškom je označena kao gnjezdarica.

12. *Cisticola juncidis*

Na osnovu nalaza iz 2007. godine za očekivati je da gnijezdi u Popovom polju i Neumu, ali i drugim dijelovima Hercegovine (D. Dender, pers. comm). Shodno tome vjerovatno da je data vrsta i ranije gnijezdila u Hercegovini. Nakon potvrde gniježđenja mogla bi biti označena kao nova gnjezdarica u Bosni i Hercegovini.

13. *Hippolais pallida*

Ranije zabilježena kao gnjezdarica (Matvejev & Vasić, 1973) i greškom u popisu nije označena kao gnjezdarica. Danas i dalje gnijezdi u Bosni i Hercegovini.

14. *Ficedula parva*

Ranije zabilježena kao gnjezdarica (Matvejev & Vasić, 1973) i greškom u popisu nije označena kao gnjezdarica. I danas je gnjezdarica u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu prezentiranih dopuna broj ukupno registrovanih vrsta u Bosni i Hercegovini u periodu 1888-1920 je povećan na 329. Također, precizan broj istorijski zabilježenih gnjezdarica u periodu od 1888. do 2006. godine je 228 vrsta. Pored toga, iako još zvanično nisu publikovani podaci, još dvije vrste (*Apus pallidus* i *Cisticola juncidis*) se mogu upisati kao „potencijalne“ gnjezdarice.

Tabela 1. *Popis ptica Bosne i Hercegovine zabilježenih u periodu 1888. - 2006. godina sa statusom gniježđenja*

Redni broj	Takson	Gnježdarica
	GAVIIFORMES	
	Gaviidae	
1.	<i>Gavia stellata</i> (Pontoppidan, 1763)	
2.	<i>Gavia artica</i> (Linnaeus, 1758)	
3.	<i>Gavia immer</i> (Brünnich, 1764)	
	PODICIPEDIFORMES	
	Podicipedidae	
4.	<i>Tachybaptus ruficollis</i> (Pallas, 1764)	+
5.	<i>Podiceps grisegena</i> (Boddaert, 1783)	
6.	<i>Podiceps cristatus</i> (Linnaeus, 1758)	+
7.	<i>Podiceps auritus</i> (Linnaeus, 1758)	
8.	<i>Podiceps nigricollis</i> C. L. Brehm, 1831	+
	PELECANIFORMES:	
	Pelecanidae	
9.	<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	
10.	<i>Pelecanus crispus</i> Bruch, 1832	Ex
	Phalacrocoracidae	
11.	<i>Phalacrocorax aristotelis</i> (Linnaeus, 1761)	
12.	<i>Phalacrocorax carbo</i> (Linnaeus, 1758)	(Ex)
13.	<i>Phalacrocorax pygmeus</i> (Pallas, 1773)	+
	CICONIIFORMES	
	Ardeidae	
14.	<i>Ardea cinerea</i> Linnaeus, 1758	+
15.	<i>Ardea purpurea</i> Linnaeus, 1766	+
16.	<i>Ardea alba</i> Linnaeus, 1758	
17.	<i>Egretta garzetta</i> (Linnaeus, 1766)	+
18.	<i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)	+
19.	<i>Bubulcus ibis</i> (Linnaeus, 1758)	
20.	<i>Nycticorax nycticorax</i> (Linnaeus, 1758)	+
21.	<i>Ixobrychus minutus</i> (Linnaeus, 1766)	+
22.	<i>Botaurus stellaris</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Ciconiidae	
23.	<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	+
24.	<i>Ciconia ciconia</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Threskiornithidae	
25.	<i>Plegadis falcinellus</i> (Linnaeus, 1766)	(Ex)
26.	<i>Platalea leucorodia</i> Linnaeus, 1758	(Ex)

	PHOENICOPTERIFORMES	
	Phoenicopteridae	
27.	<i>Phoenicopterus roseus</i> Pallas, 1811	
	ANSERIFORMES	
	Anatidae	
28.	<i>Cygnus olor</i> (J. F. Gmelin, 1789)	+
29.	<i>Cygnus atratus</i> Latham, 1790	
30.	<i>Cygnus cygnus</i> (Linnaeus, 1758)	
31.	<i>Anser fabalis</i> (Latham, 1787)	
32.	<i>Anser brachyrhynchus</i> (Baillon, 1834)	
33.	<i>Anser albifrons</i> (Scopoli, 1769)	
34.	<i>Anser erythropus</i> (Linnaeus, 1758)	
35.	<i>Anser anser</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
36.	<i>Branta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	
37.	<i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	
38.	<i>Tadorna tadorna</i> (Linnaeus, 1758)	
39.	<i>Aix galericulata</i> Linnaeus, 1758	
40.	<i>Anas penelope</i> Linnaeus, 1758	
41.	<i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	+
42.	<i>Anas crecca</i> Linnaeus, 1758	+
43.	<i>Anas platyrhynchos</i> Linnaeus, 1758	+
44.	<i>Anas acuta</i> Linnaeus, 1758	
45.	<i>Anas querquedula</i> Linnaeus, 1758	+
46.	<i>Anas clypeata</i> Linnaeus, 1758	+
47.	<i>Marmaronetta angustirostris</i> (Ménétriés, 1832)	
48.	<i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	
49.	<i>Aythya ferina</i> (Linnaeus, 1758)	+
50.	<i>Aythya nyroca</i> (Güldenstädt, 1770)	+
51.	<i>Aythya fuligula</i> (Linnaeus, 1758)	+
52.	<i>Aythya marila</i> (Linnaeus, 1761)	
53.	<i>Somateria mollissima</i> (Linnaeus, 1758)	
54.	<i>Clangula hyemalis</i> (Linnaeus, 1758)	
55.	<i>Melanitta fusca</i> (Linnaeus, 1758)	
56.	<i>Melanitta nigra</i> (Linnaeus, 1758)	
57.	<i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	
58.	<i>Mergellus albellus</i> (Linnaeus, 1758)	
59.	<i>Mergus serrator</i> Linnaeus, 1758	
60.	<i>Mergus merganser</i> Linnaeus, 1758	+
61.	<i>Oxyura leucocephala</i> (Scopoli, 1769)	
	FALCONIFORMES	
	Pandionidae	
62.	<i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
	Accipitridae	
63.	<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	+
64.	<i>Milvus milvus</i> (Linnaeus, 1758)	Ex

65.	<i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	+?
66.	<i>Haliaeetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	+
67.	<i>Gypaetus barbatus</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
68.	<i>Neophron percnopterus</i> (Linnaeus, 1758)	(Ex?)
69.	<i>Gyps fulvus</i> (Hablizl, 1783)	(Ex)
70.	<i>Aegypius monachus</i> (Linnaeus, 1766)	Ex
71.	<i>Circus gallicus</i> (J. F. Gmelin, 1788)	+
72.	<i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758)	+
73.	<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	
74.	<i>Circus macrourus</i> (S. G. Gmelin, 1770)	
75.	<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	+
76.	<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	+ ?
77.	<i>Accipiter nisus</i> (Linnaeus, 1758)	+
78.	<i>Accipiter gentilis</i> (Linnaeus, 1758)	+
79.	<i>Buteo buteo</i> (Linnaeus, 1758)	+
80.	<i>Buteo rufinus</i> (Cretzschmar, 1827)	+
81.	<i>Buteo lagopus</i> (Pontoppidan, 1763)	
82.	<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm, 1831	+
83.	<i>Aquila clanga</i> Pallas, 1811	
84.	<i>Aquila heliaca</i> Savigny, 1809	Ex
85.	<i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758)	+
86.	<i>Aquila fasciata</i> (Vieillot, 1822)	Ex?
87.	<i>Aquila pennata</i> (J. V. Gmelin, 1788)	+?
	Falconidae	
88.	<i>Falco naumanni</i> Fleischer, 1818	+
89.	<i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758	+
90.	<i>Falco vespertinus</i> Linnaeus, 1766	
91.	<i>Falco columbarius</i> Linnaeus, 1758	
92.	<i>Falco subbuteo</i> Linnaeus, 1758	+
93.	<i>Falco biarmicus</i> Temmnick, 1825	+
94.	<i>Falco cherrug</i> J. E. Gray, 1834	Ex
95.	<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	+
	GALLIFORMES	
	Tetraonidae	
96.	<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)	+
97.	<i>Tetrao tetrix</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
98.	<i>Bonasa bonasia</i> (Keyserling & Blasius, 1840)	+
	GALLIFORMES	
	Phasianidae	
99.	<i>Alectoris graeca</i> (Meisner, 1804)	+
100.	<i>Perdix perdix</i> (Linnaeus, 1758)	+
101.	<i>Coturnix coturnix</i> (Linnaeus, 1758)	+
102.	<i>Phasianus colchicus</i> Linnaeus, 1758	+
	GRUIFORMES	

	Gruidae	
103.	<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
	Rallidae	
104.	<i>Rallus aquaticus</i> Linnaeus, 1758	+
105.	<i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	+
106.	<i>Porzana parva</i> (Scopoli, 1769)	+
107.	<i>Porzana pusilla</i> (Pallas, 1776)	+
108.	<i>Porzana porzana</i> (Linnaeus, 1766)	+
109.	<i>Gallinula chloropus</i> (Linnaeus, 1758)	+
110.	<i>Fulica atra</i> Linnaeus, 1758	+
	Otididae	
111.	<i>Otis tarda</i> Linnaeus, 1758	
112.	<i>Tetrax tetrax</i> Linnaeus, 1758	
	CHARADRIIFORMES	
	Haematopodidae	
113.	<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758	
	Recurvirostridae	
114.	<i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	
115.	<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	
	Burhinidae	
116.	<i>Burhinus oediacnemus</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Glareolidae	
117.	<i>Glareola pratincola</i> (Linnaeus, 1766)	
	Charadriidae	
118.	<i>Vanellus vanellus</i> (Linnaeus, 1758)	+
119.	<i>Pluvialis apricaria</i> (Linnaeus, 1758)	
120.	<i>Pluvialis squatarola</i> (Linnaeus, 1758)	
121.	<i>Charadrius hiaticula</i> Linnaeus, 1758	
122.	<i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)	+
123.	<i>Charadrius alexandrinus</i> Linnaeus, 1758	
124.	<i>Charadrius morinellus</i> Linnaeus, 1758	
	Scolopacidae	
125.	<i>Scolopax rusticola</i> Linnaeus, 1758	+
126.	<i>Lymnocyrtus minimus</i> (Brünnich, 1764)	
127.	<i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	
128.	<i>Gallinago gallinago</i> (Linnaeus, 1758)	+
129.	<i>Limosa limosa</i> (Linnaeus, 1758)	
130.	<i>Limosa lapponica</i> (Linnaeus, 1758)	
131.	<i>Numenius phaeopus</i> (Linnaeus, 1758)	
132.	<i>Numenius tenuirostris</i> Vieillot, 1817	

133.	<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	
134.	<i>Actitis hypoleucos</i> (Linnaeus, 1758)	+
135.	<i>Tringa ochropus</i> Linnaeus, 1758	
136.	<i>Tringa erythropus</i> (Pallas, 1764)	
137.	<i>Tringa nebularia</i> (Gunnerus, 1767)	
138.	<i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1863)	
139.	<i>Tringa glareola</i> Linnaeus, 1758	
140.	<i>Tringa totanus</i> (Linnaeus, 1758)	+?
141.	<i>Calidris alba</i> (Pallas, 1764)	
142.	<i>Calidris minuta</i> (Leisler, 1812)	
143.	<i>Calidris temminckii</i> (Leisler, 1812)	
144.	<i>Calidris ferruginea</i> (Pontoppidan, 1763)	
145.	<i>Calidris alpina</i> (Linnaeus, 1758)	
146.	<i>Philomachus pugnax</i> (Linnaeus, 1758)	
147.	<i>Phalaropus fulicarius</i> (Linnaeus, 1758)	
	Laridae	
148.	<i>Larus canus</i> Linnaeus, 1758	
149.	<i>Larus marinus</i> Linnaeus, 1758	
150.	<i>Larus fuscus</i> Linnaeus, 1758	
151.	<i>Larus michahellis</i> Pallas, 1811	+
152.	<i>Larus ridibundus</i> Linnaeus, 1766	+
153.	<i>Larus melanocephalus</i> Temmnick, 1820	
154.	<i>Larus minutus</i> Pallas, 1766	
155.	<i>Rissa tridactyla</i> (Linnaeus, 1758)	
	Sternidae	
156.	<i>Sternula albifrons</i> Pallas, 1764	
157.	<i>Gelochelidon nilotica</i> J. F. Gmelin, 1789	
158.	<i>Hydroprogne caspia</i> (Lepechin, 1770)	
159.	<i>Chlidonias niger</i> (Linnaeus, 1758)	Ex
160.	<i>Chlidonias leucopterus</i> (Temmnick, 1815)	
161.	<i>Chlidonias hybrida</i> (Pallas, 1811)	+
162.	<i>Sterna hirundo</i> Linnaeus, 1758	+?
163.	<i>Thalasseus sandwicensis</i> Latham, 1787	
	Stercorariidae	
164.	<i>Stercorarius pomarinus</i> (Temmnick, 1815)	
165.	<i>Stercorarius parasiticus</i> (Linnaeus, 1758)	
166.	<i>Stercorarius longicaudus</i> Vieillot, 1819	
	PTEROCLIFORMES	
	Pteroclididae	
167.	<i>Syrnhaptes paradoxus</i> (Pallas, 1773)	
	COLUMBIFORMES	
	Columbidae	
168.	<i>Columba livia</i> J. F. Gmelin, 1789	+

169.	<i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758	+
170.	<i>Columba palumbus</i> Linnaeus, 1758	+
171.	<i>Streptopelia turtur</i> (Linnaeus, 1758)	+
172.	<i>Streptopelia decaocto</i> (Frisvaldszky, 1838)	+
	CUCULIFORMES	
	Cuculidae	
173.	<i>Clamator glandarius</i> (Linnaeus, 1758)	
174.	<i>Cuculus canorus</i> Linnaeus, 1758	+
	STRIGIFORMES	
	Tytonidae	
175.	<i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	+
	Strigidae	
176.	<i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	+
177.	<i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	+
178.	<i>Strix aluco</i> Linnaeus, 1758	+
179.	<i>Strix uralensis</i> Pallas, 1771	+
180.	<i>Glaucidium passerinum</i> (Linnaeus, 1758)	+
181.	<i>Athene noctua</i> (Scopoli, 1769)	+
182.	<i>Aegolius funereus</i> (Linnaeus, 1758)	+
183.	<i>Asio otus</i> (Linnaeus, 1758)	+
184.	<i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	+
	CAPRIMULGIFORMES	
	Caprimulgidae	
185.	<i>Caprimulgus europaeus</i> Linnaeus, 1758	+
	APODIFORMES	
	Apodidae	
186.	<i>Tachymartus melba</i> (Linnaeus, 1758)	+
187.	<i>Apus apus</i> (Linnaeus, 1758)	+
188.	<i>Apus pallidus</i> (Shelley, 1870)	+?
	CORACIIFORMES	
	Alcedinidae	
189.	<i>Alcedo atthis</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Meropidae	
190.	<i>Merops apiaster</i> Linnaeus, 1758	+
	Coraciidae	
191.	<i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758	(Ex?)
	Upupidae	
192.	<i>Upupa epops</i> Linnaeus, 1758	+

	PICIFORMES	
	Picidae	
193.	<i>Jynx torquilla</i> Linnaeus, 1758	+
194.	<i>Dendrocopus minor</i> (Linnaeus, 1758)	+
195.	<i>Dendrocopus medius</i> (Linnaeus, 1758)	+
196.	<i>Dendrocopus leucotos</i> (Bechstein, 1803)	+
197.	<i>Dendrocopus major</i> (Linnaeus, 1758)	+
198.	<i>Dendrocopus syriacus</i> (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	+
199.	<i>Picoides tridactylus</i> (Linnaeus, 1758)	+
200.	<i>Dryocopus martius</i> (Linnaeus, 1758)	+
201.	<i>Picus viridis</i> Linnaeus, 1758	+
202.	<i>Picus canus</i> J. F. Gmelin, 1788	+
	PASSERIFORMES	
	Alaudidae	
203.	<i>Melanocorypha calandra</i> (Linnaeus, 1766)	+
204.	<i>Calandrella brachydactyla</i> (Leisler, 1814)	+
205.	<i>Eremophila alpestris</i> (Linnaeus, 1758)	+
206.	<i>Galerida cristata</i> (Linnaeus, 1758)	+
207.	<i>Alauda arvensis</i> Linnaeus, 1758	+
208.	<i>Lullula arborea</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Hirundinidae	
209.	<i>Riparia riparia</i> (Linnaeus, 1758)	+
210.	<i>Hirundo rustica</i> Linnaeus, 1758	+
211.	<i>Ptyonoprogne rupestris</i> (Scopoli, 1769)	+
212.	<i>Delichon urbica</i> (Linnaeus, 1758)	+
213.	<i>Cecropis daurica</i> (Laxmann, 1769)	+
	Motacillidae	
214.	<i>Anthus campestris</i> (Linnaeus, 1758)	+
215.	<i>Anthus pratensis</i> (Linnaeus, 1758)	
216.	<i>Anthus cervinus</i> (Pallas, 1811)	
217.	<i>Anthus trivialis</i> (Linnaeus, 1758)	+
218.	<i>Anthus spinoletta</i> (Linnaeus, 1758)	+
219.	<i>Motacilla alba</i> Linnaeus, 1758	+
220.	<i>Motacilla flava</i> Linnaeus, 1758	+
221.	<i>Motacilla cinerea</i> Tunstall, 1771	+
	Regulidae	
222.	<i>Regulus regulus</i> (Linnaeus, 1758)	+
223.	<i>Regulus ignicapilla</i> (Temminck, 1820)	+
	Bombycillidae	
224.	<i>Bombycilla garrulus</i> (Linnaeus, 1758)	
	Cinclidae	
225.	<i>Cinclus cinclus</i> (Linnaeus, 1758)	+

	Troglodytidae	
226.	<i>Troglodytes troglodytes</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Prunellidae	
227.	<i>Prunella collaris</i> (Scopoli, 1769)	+
228.	<i>Prunella modularis</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Turdidae	
229.	<i>Monticola saxatilis</i> (Linnaeus, 1766)	+
230.	<i>Monticola solitarius</i> (Linnaeus, 1758)	+
231.	<i>Turdus torquatus</i> Linnaeus, 1758	+
232.	<i>Turdus merula</i> Linnaeus, 1758	+
233.	<i>Turdus pilaris</i> Linnaeus, 1758	+
234.	<i>Turdus iliacus</i> Linnaeus, 1766	
235.	<i>Turdus philomelos</i> C. L. Brehm, 1831	+
236.	<i>Turdus viscivorus</i> Linnaeus, 1758	+
	Cisticolidae	
237.	<i>Cisticola juncidis</i> (Rafinesque, 1810)	+?
	Sylviidae	
238.	<i>Cettia cetti</i> (Temminck, 1820)	+
239.	<i>Locustella naevia</i> (Boddaert, 1783)	+
240.	<i>Locustella fluviatilis</i> (Wolf, 1810)	+
241.	<i>Locustella luscinioides</i> (Savi, 1824)	+
242.	<i>Acrocephalus melanopogon</i> (Temminck, 1823)	
243.	<i>Acrocephalus paludicola</i> (Vieillot, 1817)	
244.	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (Linnaeus, 1758)	+
245.	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Hermann, 1804)	+
246.	<i>Acrocephalus palustris</i> (Bechstein, 1798)	+
247.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> (Linnaeus, 1758)	+
248.	<i>Hippolais pallida</i> (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	+
249.	<i>Hippolais olivetorum</i> (Strickland, 1837)	+
250.	<i>Hippolais icterina</i> (Vieillot, 1817)	+
251.	<i>Phylloscopus trochilus</i> (Linnaeus, 1758)	
252.	<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieillot, 1817)	+
253.	<i>Phylloscopus bonelli</i> (Vieillot, 1819)	+
254.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i> (Bechstein, 1793)	+
255.	<i>Sylvia atricapilla</i> (Linnaeus, 1758)	+
256.	<i>Sylvia borin</i> (Boddaert, 1783)	+
257.	<i>Sylvia nisoria</i> (Bechstein, 1795)	+
258.	<i>Sylvia communis</i> Latham, 1787	+
259.	<i>Sylvia curruca</i> (Linnaeus, 1758)	+
260.	<i>Sylvia hortensis</i> (J. F. Gmelin, 1789)	+
261.	<i>Sylvia cantillans</i> (Pallas, 1764)	+
262.	<i>Sylvia melanocephala</i> (J. F. Gmelin, 1789)	+

	Muscicapidae	
263.	<i>Muscicapa striata</i> (Pallas, 1764)	+
264.	<i>Ficedula hypoleuca</i> (Pallas, 1764)	
265.	<i>Ficedula albicollis</i> (Temminck, 1815)	+
266.	<i>Ficedula parva</i> (Bechstein, 1792)	+
267.	<i>Erithacus rubecula</i> (Linnaeus, 1758)	+
268.	<i>Luscinia megarhynchos</i> C. L. Brehm, 1831	+
269.	<i>Luscinia svecica</i> (Linnaeus, 1758)	
270.	<i>Phoenicurus ochruros</i> (S. G. Gmelin, 1774)	+
271.	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> (Linnaeus, 1758)	+
272.	<i>Saxicola rubetra</i> (Linnaeus, 1758)	+
273.	<i>Saxicola rubicola</i> (Linnaeus, 1766)	+
274.	<i>Oenanthe oenanthe</i> (Linnaeus, 1758)	+
275.	<i>Oenanthe hispanica</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Paradoxornithidae	
276.	<i>Panurus biarmicus</i> (Linnaeus, 1758)	
	Aegithalidae	
277.	<i>Aegithalos caudatus</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Paridae	
278.	<i>Poecile lugubris</i> Temminck, 1820	+
279.	<i>Poecile palustris</i> Linnaeus, 1758	+
280.	<i>Poecile montanus</i> Conrad von Baldenstein, 1827	+
281.	<i>Periparus ater</i> Linnaeus, 1758	+
282.	<i>Lophophanes cristatus</i> Linnaeus, 1758	+
283.	<i>Parus major</i> Linnaeus, 1758	+
284.	<i>Cyanistes caeruleus</i> Linnaeus, 1758	+
	Sittidae	
285.	<i>Sitta europaea</i> Linnaeus, 1758	+
286.	<i>Sitta neumayer</i> Michahellis, 1830	+
	Tichodromidae	
287.	<i>Tichodroma muraria</i> (Linnaeus, 1766)	+
	Certhiidae	
288.	<i>Certhia familiaris</i> Linnaeus, 1758	+
289.	<i>Certhia brachydactyla</i> C. L. Brehm, 1820	+
	Remizidae	
290.	<i>Remiz pendulinus</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Oriolidae	
291.	<i>Oriolus oriolus</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Laniidae	

292.	<i>Lanius collurio</i> Linnaeus, 1758	+
293.	<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	
294.	<i>Lanius minor</i> (J. F. Gmelin, 1788)	+
295.	<i>Lanius senator</i> Linnaeus, 1758	+
	Corvidae	
296.	<i>Garrulus glandarius</i> (Linnaeus, 1758)	+
297.	<i>Pica pica</i> (Linnaeus, 1758)	+
298.	<i>Nucifraga caryocatactes</i> (Linnaeus, 1758)	+
299.	<i>Pyrrhocorax graculus</i> (Linnaeus, 1766)	+
300.	<i>Corvus monedula</i> (Linnaeus, 1758)	+
301.	<i>Corvus frugilegus</i> Linnaeus, 1758	+
302.	<i>Corvus corone</i> Linnaeus, 1758	+
303.	<i>Corvus corax</i> Linnaeus, 1758	+
	Sturnidae	
304.	<i>Sturnus roseus</i> (Linnaeus, 1758)	
305.	<i>Sturnus vulgaris</i> Linnaeus, 1758	+
	Passeridae	
306.	<i>Passer domesticus</i> (Linnaeus, 1758)	+
307.	<i>Passer hispaniolensis</i> (Temminck, 1820)	+
308.	<i>Passer montanus</i> (Linnaeus, 1758)	+
309.	<i>Montifringilla nivalis</i> (Linnaeus, 1766)	+
	Fringillidae	
310.	<i>Fringilla coelebs</i> Linnaeus, 1758	+
311.	<i>Fringilla montifringilla</i> Linnaeus, 1758	
312.	<i>Loxia curvirostra</i> Linnaeus, 1758	+
313.	<i>Carduelis chloris</i> (Linnaeus, 1758)	+
314.	<i>Carduelis flammea</i> (Linnaeus, 1758)	
315.	<i>Carduelis spinus</i> (Linnaeus, 1758)	+
316.	<i>Carduelis carduelis</i> (Linnaeus, 1758)	+
317.	<i>Carduelis cannabina</i> (Linnaeus, 1758)	+
318.	<i>Serinus serinus</i> (Linnaeus, 1766)	+
319.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> (Linnaeus, 1758)	+
320.	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Linnaeus, 1758)	+
	Emberizidae	
321.	<i>Emberiza citrinella</i> Linnaeus, 1758	+
322.	<i>Emberiza cirlus</i> Linnaeus, 1766	+
323.	<i>Emberiza cia</i> Linnaeus, 1766	+
324.	<i>Emberiza hortulana</i> Linnaeus, 1758	+
325.	<i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	+
326.	<i>Emberiza schoeniclus</i> (Linnaeus, 1758)	+
327.	<i>Emberiza calandra</i> Linnaeus, 1758	+
328.	<i>Calcarius lapponicus</i> (Linnaeus, 1758)	
329.	<i>Plectrophenax nivalis</i> (Linnaeus, 1758)	

Zahvalnica

Zahvaljujem Borutu Štumbergeru, Branislavu Gašiću, Narcisu Dročiću i Dubravku Denderu na dostavljenim informacijama i literaturi.

Literatura

- Delić, V., 1998a: Ptice, Divlje patke (3), Rijetke ali prisutne. Lovački list, NS 9: 12-13.
- Delić, V., 1998b: Ptice, Rod Šljukarica (3), Atraktivna divljač. Lovački list, NS 15-16: 22-23.
- Delić, V., 1999: Ptice, Rijetke vrste, Pernati gosti sa Islanda. Lovački list, NS 22: 12-33.
- Gašić, B. & Dujaković, G., 2008: Ptice Barđače. Republički Zavodu za zaštitu kulturnoistorijskog i prirodnog nasljeđa Republike Srpske (u štampi).
- Kotrošan, D. & Papes, M., 2007: Popis ptica zabilježenih u Bosni i Hercegovini od 1888. do 2006. godine. Bilten Mreže posmatrača ptica u Bosni i Hercegovini, 3(3): 9-38.
- Marinković, S. & Orlandić, Lj. 1989: Prvi nalaz planinskog orla (*Hieraaetus fasciatus* V.) na gniježđenju u Jugoslaviji. Larus, 40: 179-183.
- Matvejev, S.D. & Vasić, V.F., 1973: Catalogus faune Jugoslaviae IV/3, Aves. Acad. scien. et art. Slov., Ljubljana.
- Obratil, S. & Matvejev, S., 1989: Predlog "Crvene liste" ugroženih ptica SR Bosne i Hercegovine. Naše starine, 18-19: 227-235.
- Puzović, S., 2000 (eds): Atlas ptica grabljivica Srbije. Zavod za zaštitu prirode Srbije, Beograd.
- Reiser, O., 1939: Materialien zu einer Ornithologie von Bosnien und Herzegovina. Wien.
- Štumberger, B., Schnerider Jacoby, M. & Gotovac, M., 2007: Livanjsko polje. Information Sheet on Ramsar Wetlands (RIS). Euronatur & Centar Mladih Livno.

Summary

On the account of presented supplements, the total number of registered species in Bosnia and Herzegovina for the period 1888-1920 is 329. The precise number of historically recorded nesting birds in the period 1888-2006 is 228 species. In addition, two more species (*Apus pallidus* and *Cisticola juncidis*) can be considered as «potentially nesting», although data have not yet been published officially.